

Stanovisko hlavnej kontrolórky k záverečnému účtu mesta Spišská Belá za rok 2020

Záverečným účtom mesta rozumieme súhrnné spracovanie údajov charakterizujúcich rozpočtové hospodárenie mesta za príslušný kalendárny rok.

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Spišská Belá za rok 2020. Účelom a cieľom stanoviska je odborné posúdenie všetkých aspektov a náležitostí záverečného účtu, ktorými musí tento dokument zo zákona disponovať.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu za rok 2020 som spracovala na základe zverejneného materiálu Záverečný účet mesta Spišská Belá za rok 2020 a podľa ostatných dostupných materiálov.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska k návrhu záverečného účtu

Záverečný účet mesta Spišská Belá za rok 2020 je predložený na prerokovanie do mestského zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote, t. j. do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu mesta Spišská Belá za rok 2020 je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“) a Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Spišská Belá č. 6/2009, ktorým sa vydávajú zásady nakladania s finančnými prostriedkami Mesta Spišská Belá.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Vyvesením záverečného účtu na úradnej tabuli mesta a webovom sídle (www.spisskabela.sk) od 6. 4. 2021, bola splnená povinnosť uložená ustanovením § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách. Návrh rozpočtu má byť pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli vyjadriť obyvatelia alebo odborná verejnosť.

3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany mesta

Mesto si dalo overiť účtovnú závierku audítorom podľa § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách a § 9 ods. 4 zákona o obecnom zriadení. Audit vykonáva overovateľ POVMART, s. r. o., audítorská spoločnosť, Národná trieda 86, Košice, č. licencie UDVA 413.

4. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách a to:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou
- b) bilanciu aktív a pasív
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti
- e) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 v členení podľa jednotlivých príjemcov
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- g) hodnotenie plnenia programov mesta

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatreniami MF, ktoré sú záväzné pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. V súlade s týmito právnymi predpismi sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami a pasívami.

B. Zostavenie záverečného účtu

Mesto pri zostavení záverečného účtu postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu za rok 2020. V súlade s § 16 ods. 2 cit. zákona mesto finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu, ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom a k rozpočtu vyššieho územného celku.

1. Rozpočtové hospodárenie mesta v roku 2020

Finančné hospodárenie mesta Spišská Belá sa v roku 2020 riadilo rozpočtom, ktorý bol schválený uznesením mestského zastupiteľstva č. 230/2019 dňa 12. 12. 2019. Rozpočet bol schválený ako vyrovnaný, príjmy aj výdavky v objeme 9 655 148,- eur. V zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet mesta na rok 2020 zostavený v členení na:

- a) bežný rozpočet, t. j. bežné príjmy a bežné výdavky,

bežné príjmy	6 613 206 eur
bežné výdavky	6 256 587 eur
prebytok	+ 356 619 eur

- b) kapitálový rozpočet, t. j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,

kapitálové príjmy	1 637 846 eur
kapitálové výdavky	3 008 554 eur
schodok	-1 370 708 eur

- Spolu schodok rozpočtu
- c) finančné operácie

finančné operácie príjmové	1 404 096 eur
finančné operácie výdavkové	390 007 eur
prebytok	1 014 089 eur

V priebehu rozpočtového roku 2020 bolo prijatých 7 rozpočtových opatrení, ktorými bol schválený rozpočet zmenený. Najvýraznejšie zmeny rozpočtu v časti príjmov:

- tuzemské bežné granty a dotácie vo výške 280 tis. eur pre základné školy materskú školu
- zvýšenie kapitálových príjmov – cyklochodník Cesta okolo Tatier 3 etapa - 190 tis. eur
- zvýšenie kapitálových príjmov Cesta okolo Tatier 3. etapa 400 tis. eur
- zníženie príjmov z podielových daní - - 75 tis. eur
- dotácia na dobudovanie hokejbalovej haly – 200 tis. eur
- granty pre školy /zamestnanosť/ - 95 tis. eur
- návratná finančná výpomoc – 167 tis. eur
- príspevok z Environmentálneho fondu za uloženie odpadu na skládke – 50 tis. eur

Všetky navýšené príjmy oproti pôvodnému rozpočtu boli zapojené do výdavkov mesta.

Po poslednej zmene bol rozpočet schválený ako vyrovnaný, výdavky a príjmy celkom v rovnakom objeme 11 561 817 eur.

2. Výsledok hospodárenia mesta v roku 2020

Z analýzy hospodárenia vyplýva, že mesto Spišská Belá skončilo rozpočtové hospodárenie v roku 2020 takto:

a) v bežnom rozpočte dosiahlo prebytok vo výške /príjmy 6 930 704,23 eur, výdavky 5 865 522,06 eur/	+ 1 065 182,17 eur
b) v kapitálovom rozpočte dosiahlo schodok vo výške /príjmy 1 384 860,83 eur, výdavky 2 452 155,16 eur/	- 1 067 294,33 eur
c) rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu predstavuje schodok vo výške	- 2 112,16 eur
Úprava výsledku o nevyčerpané účelové prostriedky vo výške	- 317 381,34 eur
Upravený schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 319 493,50 eur
Rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami predstavuje ku koncu roka 2020 čiastku /príjmy 1 646 226,04 eur - výdavky 666 410,73 eur/	+ 979 815,31 eur
Celkový výsledok rozpočtového hospodárenia mesta za rok 2020 po započítaní schodku finančných operácií a vylúčení nevyčerpaných dotácií je	+ 660 321,81 eur

Výsledok hospodárenia mesta, prebytok vo výške 660 321,81 eur, bol zistený podľa ustanovenia § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách.

Výsledok je upravený o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v roku 2020 zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu. Jednotlivé dotácie so sumou nevyčerpaných prostriedkov, ktoré sa z výsledku vylučujú sú v záverečnom účte konkrétne uvedené, suma spolu je 317 381,34 eur.

Mesto navrhuje dosiahnutý výsledok hospodárenia – prebytok vo výške 660 321,81 eur použiť na tvorbu rezervného fondu.

3. Plnenie príjmovej časti rozpočtu

	Upravený rozpočet na rok 2020	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia	Skutočnosť k 31.12.2019	% nárastu poklesu
Príjmy celkom	11 561 817	9 961 791,10	86,16	8 671 817	114,88
Bežné príjmy	7 206 248	6 930 704,23	96,18	6 605 349,92	104,93
Kapitálové príjmy	2 453 304	1 384 860,83	56,44	759 006,58	182,46
Príjmové finančné operácie	1 902 265	1 646 226,04	86,54	1 307 460,50	125,91

Príjmy mesta za rok 2020 boli v skutočnej výške 9 961 791,10 eur, čo predstavuje 86,16 % plnenie rozpočtu.

Bežné príjmy napriek novej, nepredvídateľnej situácii, ktorú spôsobila pandémia, boli oproti rozpočtu splnené na 96,18 %. Tieto zahŕňajú hlavne daňové príjmy, nedaňové príjmy a transfery. Pozitívne je reálne nastavenie bežného rozpočtu mesta a hlavne pomerne dobré skutočné plnenie daní z majetku a poplatkov za TKO.

Skutočné kapitálové príjmy predstavujú 56,44 % plnenie rozpočtu. Kapitálové príjmy dosiahnuté z predaja pozemkov tvorili 5,3 % z celku. Nenaplnili sa očakávané príjmy – na vodozádržné opatrenia, dobudovanie cyklistickej infraštruktúry a Historicko-prírodnokultúrnu cestu okolo Tatier. Z najvýznamnejších príjmov sú to prostriedky na prístavbu materskej školy, komunitné centrum, cyklochodník, modernizácia hokejovo-hokejbalovej haly, atletickú dráhu.

Príjmy z finančných operácií boli vo výške 86,54 % rozpočtu – MF SR poskytlo mestu návratnú finančnú výpomoc z dôvodu zníženia podielových daní kvôli pandémie, z rezervného fondu mesto čerpalo 136 tis. eur na investičné akcie a z fondu opráv 21 tis. eur na opravy nájomných bytov.

4. Plnenie výdavkovej časti rozpočtu

	Upravený rozpočet na rok 2020	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia	Skutočnosť k 31.12.2019	% nárastu poklesu
Výdavky celkom	11 561 817	8 984 087,95	77,70	7 246 166,36	123,98
Bežné výdavky	7 021 927	5 865 522,06	83,53	5 921 924,73	99,05
Kapitálové výdavky	3 674 862	2 452 155,16	66,73	742 072,40	330,45
Výdavkové finančné operácie	865 028	666 410,73	77,04	582 169,23	114,47

Výdavky mesta za rok 2020 boli v skutočnej výške 8 984 087,95 eur, čo predstavuje 77,70 % plnenie rozpočtu.

Bežné výdavky mesta boli oproti rozpočtu čerpané na 83,53 %. Vynaložené boli hlavne na mzdy a súvisiace poistné a odvody a to v sume 1 296 tis. eur, na chod mesta, nákup tovarov a služieb, výrazne obmedzené boli príspevky občianskym združeniam, poskytnuté boli dotácie len MŠK SLAVOJ, DHZ a CEDIMA na krúžkovú činnosť.

Prehľad čerpania bežných výdavkov a porovnanie s rozpočtom je súčasťou záverečného účtu. Ďalšou súčasťou je tabuľkovo spracovaný prehľad o poskytnutých dotáciách právnickým osobám, ktorým v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bolo v roku 2020 poskytnutých spolu 34 312 eur.

Kapitálové výdavky boli oproti rozpočtu čerpané na 66,73 %. Použité boli hlavne na rekonštrukcie miestnych komunikácií a chodníkov, územný plán, cyklochodníky, projektové dokumentácie, vybudovanie dažďovej kanalizácie Mierová, prístavba MŠ Mierová, dobudovanie hokejovo-hokejbalovej haly, komunitné centrum a pod.

Výdavkové finančné operácie boli oproti rozpočtu splnené na 77,04 %. V rámci finančných operácií boli realizované splátky úverov.

5. Bilancia pohľadávok a záväzkov

Stav pohľadávok mesta Spišská Belá k 31.12.2020 je 2 101 394,01 eur. Oproti roku 2019 (2 147 673,29 eur) mierne stúpol. Z pohľadávok tvorí 92 % zúčtovanie transferov rozpočtu obce voči školám, kde bol majetok nadobudnutý z prostriedkov ŠR a mesta. Tieto pohľadávky sa mesačnými odpismi každoročne znižujú. Vzrástli pohľadávky mesta voči dlžníkom na miestnych daniach a poplatku o 5 tis. eur, spolu sú vo výške 40 910,70 eur. Mesto zabezpečuje vymáhanie pohľadávok za nájomné, poplatky TKO, za predaj pozemkov a podobne.

Stav záväzkov k 31. 12. 2020 bol vo výške 7 059 636,40 eur, oproti roku 2019

/6 858 031,32 eur/ vzrástol o 2,94 %. Nárast sa prejavil hlavne v záväzkoch voči dodávateľom. Mesto k 31. 12. 2020 neeviduje záväzky, ktoré by boli po lehote splatnosti.

6. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Stav nesplatených bankových úverov a návratnej finančnej výpomoci k 31.12.2020 bol vo výške 5 926 077,79 eur, oproti 31. 12. 2019 je to pokles o 26 957,05 eur. Mesto svoje záväzky spláca, neprijalo nový úver, prijalo bezúročnú návratnú finančnú pomoc. Jednotlivé úvery a aj záložné práva na nehnuteľnosti, ktorými mesto ručí za prijaté úvery, sú konkrétne rozpísané v záverečnom účte.

Mesto môže prijať návratné zdroje financovania len ak splní podmienky podľa § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy - celková suma dlhu neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov, neprekročí 25 % týchto príjmov. Do dlhu mesta sa v zmysle zákona nezapočítavajú v našom prípade záväzky z úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania a záväzky z úverov prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov SR a EÚ. Pri porovnávaní hranice 25 % sa z bežných príjmov mesta vylučujú prostriedky, ktoré sú poskytnuté z rozpočtu iného subjektu verejnej správy /školsťvo/. Pri tomto ukazovateli sa do splátok úverov započítavajú aj splátky úverov zo ŠFRB /istina aj výnosy, t. j. úroky/.

Mesto Spišská Belá malo sledované ukazovatele k 31. 12. 2020 takéto: celková suma dlhu bola vo výške 37,41 % skutočných bežných príjmov roku 2019 a suma ročných splátok tvorila 10,63 % upravených skutočných bežných príjmov roku 2019.

Prehľad vývoja ukazovateľov:

Rok	2017	2018	2019	2020
celková suma dlhu (%)	37,41	31,68	41,22	37,41
suma ročných splátok (%)	10,63	9,89	8,36	10,63

7. Podnikateľská činnosť

Podnikateľskú činnosť mesto Spišská Belá vykonáva v Regionálnom turistickom informačnom centre podľa vydaného živnostenského listu. Podľa prehľadu nákladov 2 348,45 eur a výnosov 2 348,45 eur je podnikateľská činnosť mesta vyrovnaná, t. j. náklady sú kryté výnosmi.

8. Hodnotenie programov rozpočtu

Výdavky rozpočtu mesta boli rozdelené do príslušných programov, ktoré sa členili na podprogramy. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít, má definovaný svoj zámer a cieľ. Tieto boli na konci roka slovné a číselne zhodnotené v hodnotiacej správe za rok 2020.

Z Á V E R

Návrh záverečného účtu mesta Spišská Belá za rok 2020 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 uvedeného zákona.

Záverečný účet mesta Spišská Belá za rok 2020 bol podľa § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách predložený na verejnú diskusiu dňa 6. 4. 2021, teda v zákonom stanovenej lehote a spôsobom v meste obvyklým.

Hospodárenie mesta Spišská Belá za rok 2020 boli predložené na overenie audítorom tak, ako to ukladajú ustanovenia § 9 ods. 4 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách.

Na základe uvedených skutočností odporúčam mestskému zastupiteľstvu uzatvoriť prerokovanie návrhu záverečného účtu mesta Spišská Belá za rok 2020 výrokom:

celoročné hospodárenie schvaľuje bez výhrad.

V Spišskej Belej dňa 15. 4. 2021

Ing. Slávka Tomalová
hlavná kontrolórka mesta Spišská Belá